

anbefales til viderekomne Studenter, som ved Bogens Hjælp faar en meget god Oversigt over de der behandlede Emner.

De her omtalte Værker er først og fremmest beregnet til Brug for professionelle Økonomer, baade Lærere og Studenter. Til Brug ved akademisk Undervisning har de grundet begge Forfatteres præcise og kortfattede Fremstillingsmaade mange Fordele fremfor de som Regel vidtløftige amerikanske Lærebøger, som f. Eks. Samuelsons' og Tarshis' for at nævne nogle af de bedste.

Derimod har vi hidtil savnet Systemværker paa Tysk eller et nordisk Sprog, der som de lige nævnte amerikanske Værker, er egnet til at orientere den interesserede Lægmand i økonomiske Spørgsmaal. Saadanne Arbejder, udarbejdet paa Baggrund af de paagældende Landes økonomiske Forhold vilde utvivlsomt gøre en stor Nytte, ikke mindst derved, at en Forhøjelse af Befolkningens almindelige Kundskabsstandard paa det økonomiske Omraade kunde aflaste økonomiske Forskere fra at beskæftige sig med dagligdags økonomisk-politiske Problemer, hvilket især under og efter den sidste Verdenskrig utvivlsomt har virket stærkt hæmmende paa den videnskabelige økonomiske Forskning.

O. Bjørnsson.

Income, Employment and Public Policy. Essays in Honor of *Alvin H. Hansen*. W. W. Norton & Co. New York. 1948. 379 sider. \$ 4.00.

Professor Alvin Hansen er sikkert en af de amerikanske økonomer, der har haft størst betydning i de seneste årtier. Han var den første, der overførte Keynes' ideer til Amerika, men han har også selv gennem sine mange bøger givet betydelige bidrag til den økonomiske teori. Tillige har han spillet en stor rolle i den praktiske økonomiske politik, og er vel nok den amerikanske økonom, der er bedst kendt af den brede offentlighed. Også her i landet er Alvin Hansen kendt, og da han lige har været i Danmark, behøver han ingen nærmere præsentation.

Det er derfor ret naturligt, at en kreds af elever og venner har ønsket at hylde ham på hans 60 års dag ved et festskrift, der har

fået titlen »Income, Employment and Public Policy«. Alle de, der har ydet deres bidrag til festskriftet, har holdt sig til emner inden for de områder, som Alvin Hansen selv har arbejdet med. Blandt forfatterne findes mange af de mest fremragende af de yngre amerikanske økonomer, og de har forstået at skabe et festskrift, hvis indhold også vil få betydning ud i fremtiden. Af artiklerne kan det ses, at der har været et vist samarbejde mellem forfatterne, hvorved festskriftet har fået et mere ensartet præg end sædvanligt for festskrifter. Her skal kun nævnes nogle af de vigtigste bidrag.

Lloyd A. Metzler skriver om »Three lags in the Circular Flow«, nemlig forbrugsudgifternes lag i forhold til indkomstudbetalingerne, udbudets lag i forhold til forandringer i salget og endelig lag'et imellem indkomstens skabelse gennem produktion og indkomstudbetalingen. Metzler's konklusion er, at udbudslag'et er det vigtigste, mens forbrugslag'et, som man hidtil har lagt så megen vægt på, er af ringe betydning.

Evsy D. Domar har kaldt sit bidrag »Investment, Losses and Monopolies«, hvori han navnlig analyserer, hvorledes investeringsvirksomheden hæmmes af eksistensen af store foretagender og monopoler.

James S. Duesenberry studerer forbrugsfunktionen. Han søger at indarbejde i forbrugsfunktionen det forhold, at forbruget ikke blot er afhængig af den øjeblikkelige indtægt, men også af den hidtil højeste indtægt vedkommende forbruger har haft.

Paul A. Samuelson giver en kort behandling af nationalindkomstbestemmelsen i simpel matematisk form.

Richard A. Musgrave og Abba P. Lerner behandler problemer i forbindelse med den offentlige gæld.

Robert L. Bishop studerer 3 forskellige slags finanspolitik til at forøge nationalindtægten: 1. En forøgelse af det offentliges udgifter med konstante skattesatser. 2. En forøgelse af det offentliges udgifter, men således at skattesatserne forhøjes så meget, at der stadig er balance på regnskabet, og 3. en reduktion af skatterne med uforandrede offentlige udgifter.

Endelig skriver Alice Bourneuf i det sidste afsnit om the »International Monetary Fund«.

anbefales til viderekomne Studenter, som ved Bogens Hjælp faar en meget god Oversigt over de der behandlede Emner.

De her omtalte Værker er først og fremmest beregnet til Brug for professionelle Økonomer, baade Lærere og Studenter. Til Brug ved akademisk Undervisning har de grundet begge Forfatteres præcise og kortfattede Fremstillingsmaade mange Fordele fremfor de som Regel vidtløftige amerikanske Lærebøger, som f. Eks. Samuelsons' og Tarshis' for at nævne nogle af de bedste.

Derimod har vi hidtil savnet Systemværker paa Tysk eller et nordisk Sprog, der som de lige nævnte amerikanske Værker, er egnet til at orientere den interesserede Lægmand i økonomiske Spørgsmaal. Saadanne Arbejder, udarbejdet paa Baggrund af de paagældende Landes økonomiske Forhold vilde utvivlsomt gøre en stor Nytte, ikke mindst derved, at en Forhøjelse af Befolkningens almindelige Kundskabsstandard paa det økonomiske Omraade kunde aflaste økonomiske Forskere fra at beskæftige sig med dagligdags økonomisk-politiske Problemer, hvilket især under og efter den sidste Verdenskrig utvivlsomt har virket stærkt hæmmende paa den videnskabelige økonomiske Forskning.

O. Bjørnsson.

Income, Employment and Public Policy. Essays in Honor of *Alvin H. Hansen*. W. W. Norton & Co. New York. 1948. 379 sider. \$ 4.00.

Professor Alvin Hansen er sikkert en af de amerikanske økonomer, der har haft størst betydning i de seneste årtier. Han var den første, der overførte Keynes' ideer til Amerika, men han har også selv gennem sine mange bøger givet betydelige bidrag til den økonomiske teori. Tillige har han spillet en stor rolle i den praktiske økonomiske politik, og er vel nok den amerikanske økonom, der er bedst kendt af den brede offentlighed. Også her i landet er Alvin Hansen kendt, og da han lige har været i Danmark, behøver han ingen nærmere præsentation.

Det er derfor ret naturligt, at en kreds af elever og venner har ønsket at hylde ham på hans 60 års dag ved et festskrift, der har

fået titlen »Income, Employment and Public Policy«. Alle de, der har ydet deres bidrag til festskriftet, har holdt sig til emner inden for de områder, som Alvin Hansen selv har arbejdet med. Blandt forfatterne findes mange af de mest fremragende af de yngre amerikanske økonomer, og de har forstået at skabe et festskrift, hvis indhold også vil få betydning ud i fremtiden. Af artiklerne kan det ses, at der har været et vist samarbejde mellem forfatterne, hvorved festskriftet har fået et mere ensartet præg end sædvanligt for festskrifter. Her skal kun nævnes nogle af de vigtigste bidrag.

Lloyd A. Metzler skriver om »Three lags in the Circular Flow«, nemlig forbrugsudgifternes lag i forhold til indkomstudbetalingerne, udbudets lag i forhold til forandringer i salget og endelig lag'et imellem indkomstens skabelse gennem produktion og indkomstudbetalingen. Metzler's konklusion er, at udbudslag'et er det vigtigste, mens forbrugslag'et, som man hidtil har lagt så megen vægt på, er af ringe betydning.

Evsy D. Domar har kaldt sit bidrag »Investment, Losses and Monopolies«, hvori han navnlig analyserer, hvorledes investeringsvirksomheden hæmmes af eksistensen af store foretagender og monopoler.

James S. Duesenberry studerer forbrugsfunktionen. Han søger at indarbejde i forbrugsfunktionen det forhold, at forbruget ikke blot er afhængig af den øjeblikkelige indtægt, men også af den hidtil højeste indtægt vedkommende forbruger har haft.

Paul A. Samuelson giver en kort behandling af nationalindkomstbestemmelsen i simpel matematisk form.

Richard A. Musgrave og Abba P. Lerner behandler problemer i forbindelse med den offentlige gæld.

Robert L. Bishop studerer 3 forskellige slags finanspolitik til at forøge nationalindtægten: 1. En forøgelse af det offentliges udgifter med konstante skattesatser. 2. En forøgelse af det offentliges udgifter, men således at skattesatserne forhøjes så meget, at der stadig er balance på regnskabet, og 3. en reduktion af skatterne med uforandrede offentlige udgifter.

Endelig skriver Alice Bourneuf i det sidste afsnit om the »International Monetary Fund«.

Foruden ovennævnte har også Benjamin Higgins, Richard Goodwin, David McCord Wright, Sidney Alexander, Harvey S. Perloff, Walter Stettner, Cary Brown og John Dunlop givet bidrag.

Bjarke Fog.

Knut Getz Wold: Levestandardens økonomi. Johan Grundt. Tanum. Oslo. 1949. 255 sider. Pris 19.20 n. kr.

Der foreligger her en grundig og oplysende gennemgang dels af en række af de i nyere tid væsentligt fra andre videnskabsgrene fremkomne standardkrav til såvel bolig- som ernærings- og tøjforsyningen, dels af forskellige foranstaltninger, der kan tjene til at honorere disse krav. Disse foranstaltninger viser sig dels at være fordelingsmæssige indgreb, såsom mindsteløn, familieløn, skattefri fradrag, børnetilskud og lignende, dels en række diskriminerende foranstaltninger, såsom pris- og produktionsreguleringer. Til slut gennemgås de økonomiske virkninger af alle disse foranstaltninger, der sammenfattes under betegnelsen »levestandards-politik«.

Værket kan betragtes både som en praktisk socialpolitisk indsats og som et bidrag til den teoretiske socialpolitikens bygning.

Forfatterens praktiske socialpolitiske bestræbelser hviler på den forudsætning, at fattigdom og dårligt helbred er ondt, der kan rejse krav også overfor andre end de, der lider under dem, og at det er muligt ved kollektive bestræbelser at reducere disse ondt betydeligt i omfang og intensitet. Til den ende har han samlet, sammenlignet og kritiseret de nævnte standardkrav og får derved en række kriterier på forbrugsforhold, der kan karakteriseres som fattigdom og tilstande, der undergraver helbredet. — Uden de rigtige kriterier kan man ikke være sikker på, at modforanstaltninger sætter rigtig ind. — Og desuden har forfatteren samlet, sammenlignet og kritiseret den række midler til reduktion af de nævnte ondt, der blev opremsat i indledningen. — Det er klart, at uden de rigtige midler kan en effektiv bekæmpelse ikke finde sted. — Det udførte arbejde kan også betragtes ud fra den anden synsvinkel, altså som en samling af mate-

riale til den teoretiske socialpolitikens bygning, og her vil arbejdet utvivlsomt vinde hurtig anerkendelse og blive benyttet af alle interesserede, der stifter bekendtskab med det. Som praktisk socialpolitisk bestræbelse kan man ikke spå værke samme hurtige og almindelige succes, omend enkeltheder kan få begrænset anvendelse. Uden at man vil stempe forfatterens forudsætning, at fattigdom og forhold, der undergraver helbredet, i væsentlig grad kan bekæmpes ved kollektive indgreb, som urealistisk, er man dog tvunget til, hvis man ikke vil være uberettiget optimistisk, at gentage Stuart Mills udsagn, at det går beklageligt langsomt, og at en lang række generationer vil bukke under, mens breschen skydes, men før erobringen fuldføres. Forfatteren må da trøste sig med Mills tilføjelse: »Yet every mind sufficiently intelligent and generous to bear a part in the endeavor, will draw a noble enjoyment from the contest itself, which he would not for any bribe in the form of selfish indulgence consent to be without« (Utilitarianism).

Nu nærer forfatteren ingen illusioner i retning af, at den målsætning, hvis problemer, han drøfter, er objektiv. Men det skulle være mærkeligt, om han ikke — at domme efter det store arbejde, der er præsteret — har ment, at målsætningen kunne blive relevant, d. v. s. interessere tilstrækkelig mange af de politisk betydende grupper. Og formodningen i så henseende kan også finde støtte i betragtningen af forskellige principielle, metodiske bemærkninger, som forfatteren fremkommer med i kapitel II. Det pågældende afsnit indeholder en udmærket mål-middel analyse, hvor særligt Webers og Myrdals henhørende standpunkter refereres og kommenteres. Her gør Wold bl. a. den kloge betragtning gældende, at også midler, der ikke i øjeblikket er politisk relevante bør analyseres, hvis man har formodning om, at den manglende interesse skyldes, at midlernes virkning ikke foreligger gennemanalyseret og sammenlignet med andre midler. En lignende betragtning kan naturligvis anlægges på målene og vil her som der være et forsvar for at behandle de forbrugsmæssige forhold, som bogen handler om, uanset at de ikke i øjeblikket indgår i praktisk politik.